

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno napre. plačan . . . K 300—
polletno . . . . . 150—
3 mesečno . . . . . 75—
1 . . . . . 25—

"Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

V inozemstvu:

celoletno . . . . . K 480—
polletno . . . . . 240—
3 mesečno . . . . . 120—
1 . . . . . 40—

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 120 K

Poštnina plačana v gotovini.

Dr. R. V.:

Preganjanje naših ljudi na Koroškem.

(Dopis iz Beograda.)

Nemško kruto postopanje z našimi rojaki na Koroškem je postalo že tako znano, da je to Avstriji že skrajno nevšečno. Radi tega je poslala v svet nekako svoje »opravičilo«, katero pokaže pa le to, da so naše trditve resnične. Kdor prečita ta komunikacije, pride brezdvomno do spoznanja, da postopanje z našimi Korošci ne odganja določilom saintgermenske pogodbe, marveč se sploh protivi splošno veljavnim občanskim in človeškim pravicam. Avstrijska vlada govori o nekem »prétendus persecutions« Slovencev na Koroškem, pripoznava pa pri tem samia, da so se v resnici zgodila nasilja. Nagromadenih je v komunikaciji toliko krivičnih trditev, da naravnost zahtevajo odgovora.

Spis začenja: Nekateri člani IDS in SLS so imeli svoj veliki osebni interes na tem, da se izvrši plebiscit v korist Jugoslavije. Izvajali so strašen teror, tako da je večina Slovencev (sic!) glasovala za Avstrijo. Nesrečni izid plebiscita pomeni za nje osebni poraz. To trditev so pobrali pač edinole v to svrhu, da so hoteli obrniti orožje. Terorja niso izvajali naši ljudje, ampak nemški veleposelniki in baroni »e tutta la compagna bella«, ki so se bali, da bi se v Jugoslaviji njihova velikanska posestva podredila agrarni reformi in bi tako glasovanje za Jugoslavijo pomenilo njihov osebni poraz. Kar se tiče terorja, naj si Avstriji ta »bene« zapišejo kar v svoj račun, ker je obče znano, da so Nemci izvajali teror in ga še vedno izvajajo s svojimi oboževanimi Heimwehr-organizacijami. Za prazen izgovor jim služi, da ni teroriziramo Nemce in jih sploh ne pustimo v našo državo. Naj le pridejo pogledat pa se bodo prepirali, kako mirno se tukaj sprejemajo avstrijski Nemci in se jim ni bati, da bodo napadeni, ako govorijo nemško. Naša oblast ne preprečuje izdajanja nemškega lista na Štajerskem. Še celo regent je pri otvoritvi konstituantne slavnostno proglasil enakopravnost vseh narodnosti v naši državi. In mi držimo svojo besedo! Med tem so pa naši ljudje na Koroškem popolnoma brezpravni. No, hvala Bogu tu-

di tu priznavajo nekatere »neke« rektosti, ali to samo radi tega, ker so »hujskali«. Da, govorili so slovensko in priznavali so se za Slovence, kar velja v Avstriji menda za hujskanje. Pa da ne govorimo o brezpravnosti! Niti svojega življenja niso varni. Najgorostnejše ilustrira to slučaj Limpel, katerega morajo še celo Nemci sami priznavati. Uvedla se je bila preiskava, izsledili so razbojnika in s tem je stvar končana! Ako priznavajo to dejstvo, potem gotovo ne morejo govoriti o varnosti naših ljudi. O drugih slučajih, ki so ravnotako kričeči, sploh nečemo govoriti; molče o tem, da koroških Slovencev ne puste nazaj ali jih izganjajo iz dežele. Na celem svetu v nobeni državi ni takega zakona, po katerem bi se dalo lastnega državljanca izgnati iz države. Avstrija je tista država, ki je prva to storila. Jasi se glase njeni zakoni baš nasprotno. O tem, kako postopajo njihovi uradi, posebno pa orožniki z našimi ljudmi, nečemo govoriti. Pa saj »Slovenec« je treba pobiti! Mirno gledajo, kako se premeta in pobija naše ljudi samo zato, ker so glasovali za Jugoslavijo. Pa kar je še najhujše, je to, da potem ne zapro napadalca, ampak napadenega. Našim ljudem odvzemajo obrtne koncesije, češ, da za časa Marije Terezije je imel to koncesijo neki Nemec! Dr. Lemesch je govoril celo o nekaki ravnopravnosti Slovencev in Nemcev na Koroškem: Avstriji so podpisali sanitgermansko pogodbo in manjšinsko klavzulo; govore o neki svetosti obljube, ali niti svojih podpisov ne priznavajo več. Slavnostno se proglašajo enakopravnost obeh narodnosti, ali kadar treba obljube realizirati, je vsa enakopravnost pozabljena. Jasno sliko enakopravnosti nam nudi zlasti nemško postopanje z našimi učitelji in šolami. Priznavajo, da so pregnali nekaj učiteljev, toda »saj imamo mi« go učiteljev, ki poznajo oba jezika; po pragmatiki jih celo morajo poznati. Kdor se spominja Avstrije, ve, koliko se je upoštevalo znanje drugega jezika, pa če je bilo to tudi predpisano. »Für militärgebrauch genügt!« Nova Avstrija pa ni nič drugega nego nadaljevanje stare

Avstrije in njenih metod. To dokazuje sledeča trditev: Kaj Slovenci sploh tako kričijo, da ni slovenskih šol na Koroškem, saj jih tudi pod Avstrijo ni bilo! Torej, ker jih prej šnja vlada ni dala, ni potrebno, da bi jih dala sedanja. Boljšega dokaza o dedščini po stari Avstriji skoro ni potreba. Res je sicer, da je Avstrija dala našim Korošcem samo one zloglasne utrakvistične šole, ali Slovence so si sami vzdrževali slovenske šole v Sv. Jakobu, St. Ilju, St. Rupertu in Velikovu. Za časa plebiscita pa so bile šole sploh slovenske. Ni res, da Slovenci ne potrebujejo slovenskih šol. Kdo pa je pošiljal v te slovenske šole svoje otroke, ali so jih morda pošiljali Nemci in so morda celo Nemci vzdrževali te šole? Jugoslavija Nemcem potrebnih šol ne zapira. Ako pa se je zaprlo nekaj Südmarmarkinskih šol, je vzrok ta, ker so postale nepotrebne. Südmarmarka je postavila s pomočjo vlade svoje šole v čisto slovenskih krajih ter so tja pošiljali svoje otroke nemški državni uradniki, ki so stanovali v okoliših takih šol. Po prevratu so se uradniki odpeljali v Avstrijo in Südmarmarka šola je ostala prazna. Avstrija pa noče otvoriti nobene slovenske šole in zaprla je celo zasebne slovenske šole, pa samo radi tega seveda, ker tudi v stari Avstriji ni bilo slovenskih šol. Mi pa trpimo nemške šole in niti ne pomislija se pri nas, da bi jih zaprli.

Mi pač nismo barbari, zato pa damo vsakemu kar mu gre. Tudi mi smo podpisali manjšinsko klavzulo in naša navada je, da držimo to, kar podpisemo. Ravno članek g. dr. Ivana Tavčarja v »Slov. Narodu«, na katerega se sklicujemo, in drugi podobni članki, so avstrijskim Nemcem jasen dokaz, da se mi ne čemo revanširati in nečemo postopati po načelu »zob za zob«. Toda tudi mi zahtevamo s polno pravico od svojih sosedov, da spoštujejo svoje obljube in jih izvajajo. Dosti je gorja in vojne, naj bi se nastopil mir med narodi. Tako postopanje z našimi ljudmi, ki jih ima Avstrija začasno v svojih mejah, pa ne more nikdar privedi do nikakega mirnega zblizanja narodov. Metoda stare Avstrije, da se da narodni čut izbiti s persekucijami, se ni obnesla in se ne obnese nikdar. Ako se bo de nova Avstrija posluževala iste metode, naj ve, da se bo čitalo v zgodovini tole:

»Mala Srbija je odnavajala avstro-ogrsko monarhijo postopanja z narodi po njeni metodi; žalibog ne popolnoma. Prišla je republika

Avstrija, ki je imela isto metodo, no, Velika Jugoslavija ji je to meto do popolnoma izbila iz glave.«

Jugoslov. poslanci v Julijski Benečiji.

Dr. Josip Wilfan.

Dr. Josip Wilfan se je rodil v Trstu kot sin inženirja pri pomorski vladi. Oče je bil dober Jugosloven, zato je moral kmalu iz Trsta v Dalmacijo. Tam je mladi njegov sin Joško dovršil gimnazijo v Dubrovniku. Po končanih pravnih študijah na Dunaju ga je pozval dr. Laginja v Pulo k sebi za koncipijenta. Tam je pričel delovati na političnem in gospodarskem polju. Ko se je preselil v Trst, je bil izvoljen takoj v odbor političnega društva. Leta 1909. je bil izvoljen v tržaško občinsko in deželno zastopstvo. Od tam je znan kot izvrsten govornik in sijajen debater. Velika njegova bistroumnost, temeljita naobrazba in govorniška spretnost so mu pridobile tudi pri nasprotnikih priznanje in spoštovanje. Najtežje položaje je obvladal s svojimi vrlinami na lahek način. Vodstvo političnega društva »Edinosti« je prevzel po izvolitvi dr. Rybača za državnega poslanca. Ta težek posel opravlja z vso svojo vneto in niso ga potli grozni dogodki lanskega poletja, ko mu je bilo uničeno vse imetje. Bogato je Wilfanovo delovanje na vseh poljih našega narodnega življenja, zato pa tudi vse Primorje z največjim spoštovanjem izreka njegovo ime in se veseli njegove izvolitve, dobro vedo, kako izbornega boritelja za svoje pravice pošlje v njem v Rim.

Dr. Karel Podgornik.

Dr. Karel Podgornik se je rodil pod kmetskim krovom, izpod katerega so izšli vsi naši najboljši prvoboritelji, kakor to jako lepo opeva Simon Gregorčič v svoji pesmi, posvečeni kmečki hiši. Gimnazijo je dovršil v Gorici. Zet kot gimnazijec je kazal veliko nadarjenost. Ko je dovršil pravne študije, se je posvetil odvetništvu. Kot koncipijent je že deloval marljivo v javnem življenju goriških Slovencev in se kot zrel mož uveljavil med svojimi rojaki. Pri zadnjih volitvah v goriški deželni zbor je bil izvoljen za poslanca, na novo porajajoča se napredna stranka pa ga je bila postala

vila na mesto svojega voditelja. Marljivo je njegovo delovanje zlasti tudi pri pevskem in glasbenem društvu. Povojni čas mu je še povečal vsestransko skrb za goriške Slovence. Da je v Gorici nekaj slovenskih ljudsko-šolskih razredov, je v glavnem zasluga neumornega nastopanja poslanca Podgornika. Kot odbornik političnega društva »Edinosti« je bil parkrat v Rimu, kjer se je nevstrašno trudil za materialne in moralne koristi našega podjarmljenega naroda. Dr. Podgornik se nahaja v najčvrstejši moški dobi in tako je pričakovati z njegove strani še prav uspešnega delovanja v korist primorskih Slovencev.

Josip Lovrenčič.

Rojen je bil leta 1859. v Postojni. Dovolil je spodnjo realno v Ljubljani in trgovsko akademijo v Gradcu. Nato se je posvetil kmetiji in trgovini. Politično je deloval že kot mladenič proti takratnemu nemškutarstvu. Leta 1883. je ustanovil Notranjsko posojilnico, ki uspešno posluje. Nato je do leta 1910. bival v Ljubljani, potem pa se je zopet vrnil v Postojno, kjer je bil leta 1913. izvoljen za župana. Bil je nadalje predsednik občinske hranilnice, član šolskega sveta, cestnega odbora itd., tako da je Lavrenčič v svojem okraju kakor tudi izven njega dobro znan delaven mož. V kranjskem deželnem zboru je zastopal mestno skupino Postojna-Loz-Vrhnika. Po izbruhu vojne ga je pričela avstrijska vlada preganjati. Kot pregnanec je bival v Gmündnu in potem v Gradcu. Radi svojega živega narodnega pričanja je trpel Lavrenčič pod Avstrijo in sedaj trpi pod Italijo. Razbojniški fašisti mu slede korak za korakom, kar ga pa nič ne ovira v njegovem smotrenem delovanju v korist Notranjcev.

Dr. Ulrike Stanger.

Rojen je na Voloskem leta 1888. Zet kot dijak na Reki in Sušaku je sodeloval pri vseh narodnih manifestacijah. Vseučilišče je obiskoval v Zagrebu in potem na Dunaju. Idejo Sokolstva je v Istro za-

Fran Govékar:

R. U. R.

Dramatska utopija.

In dr. Gall vidi, da je Radius pravi upornik, ki zna že sovražiti. A višek Gallove umetnosti sta robota Damon in Helena; Damona so prodali v Havre, Helena, krasna, sanjava, je ljubljena Gallova; ime ji je dal po gospej Heleni, a neurečen je z njo, ker robota ne zna ljubiti. Nikdar li ne oživi njeno telo, nikdar ne postane mati, nikdar se njena krasota ne obnovi v krasoti njegovega otroka? — In Nana pove zopet: »Vsi izumi so proti Bogu. Preveč denarja je neurečen.«

Nato zvedo, da se je v Havru ustanovila prva rasna organizacija robotov, ki je pozvala vse robote na svetu k vseplošni revoluciji. Prerazali so kable, hipoma so prenehali telefoni in parniki ne plovejo več. Bati se je bilo najhujšega. Zato si je Domin nabavil ladjo »Ultimus« s topovi: pobegniti je nameraval z ženo in tovariši.

A po dolgi dobi plove zopet na otok pošta ladja »Amelija«, prav tista, ki je pred desetimi leti pripeljala Heleno Gloriojevo, zdaj omoženo Dominovo. Groza je padla z njih, saj revolte je konec. Zda ustanove tovarne R. U. R. po vsem svetu ter začno fabricirati nacionalne robote raznih barv, las in jezikov, ki bodo drug drugega sovražili. Kakor se sovražijo človeške narodnosti. Napaka je bila, da so bili doselej vsi

roboti enaki; zato so solidarni. To njih naravno organizacijo in bratstvo treba razbiti, potem bo človek zopet lahko miren. Zopet gospodar sveta.

Toda »Amelija« je pripravljala cele tovore letakov: »Roboti sveta! Mi prva rasna organizacija Rossumovih univerz. robotov proglašamo človeka za neprijatelja in izobčena v vseiru. Razvojno smo višji od človeka, inteligentnejši in silnejši. Človek je le naš parasit. Roboti sveta, ukazujemo vam, da iztrebite ljudstvo! Ne pardonirajte ne mož ne žen! Ohranite le tovarne, železnice, stroje, rudnike in sirovine! Vse ostalo uničite! Nato se vrnite na delo! Izvršite to takoj!«

Ladja »Ultimus« je že zasedena po robotih, ki v ogromnih trumah oblegajo tovarne.

Drugo dejanje. Roboti ne morejo vdreti v stanovanje, ker železna ograja je zvezana z elektrarno ter jih uničuje, čim se je dotaknejo. A zato dovažajo roboti topove, pripravljajo naskok. In Helena prizna, da je iz hrepenenja po otroku in iz strahu pred božjo kaznijo sežgala rokopise obeh Rossumov s tajnim formulami strašnega izuma. In razvesele se tega: roboti se ne razmnože več, v dvajsetih letih izgine poslednji robot in svet bo zopet človeški!

Toda tedaj prizna dr. Gall, da je izfabriciral že nekaj robotov najkrajše dovršenosti: dal jim je človeška čustva. Le par, ki so že ljudje, a ti so izzvali splošno revolto. Podkupiti jih je treba. 520 milijonov bankovcev in

šekov jim nese Busamn, genij financ, a električna ograja ga ubije. In električna pade: sodni dan nastopa. Roboti vdoro ter pomore vse. Tudi Heleno. Le Alquista ne. Robot je misliljo o njem roboti, saj dela z rokami, stavi dome. Potreben jim je.

In vodja upornikov, robot Radius proglašajo: »Padla je človeška moč. Etapa človeštva je prekoračena. Nastopil je novi svet: vlada robotov! Nad morji, zemljami in zvezdami! Vlada nad vse-mirom. Prostor, prostor, več prostora za robote!«

A Alquist ječi: »Kaj ste storili! Saj poginete brez ljudi!«

Radius: »Ni ljudi. Roboti, na delo! Marš!«

Tretje dejanje: Roboti so pomorili človeštvo. Alquist je edini, poslednji človek na vsem svetu. A roboti izgledajo kakor sneg pod soncem. Nihče jih več ne fabricira, nihče ne reparira. Izumirajo! In roboti vladar Damon iz Havra roti mojstra Alquista, začne fabricirati robote znova. Za man. Papirje je sežgala gospa Helena in Alquist se brez uspehov muči s eksperimenti. Rossumovih formul se ne domisli več. Roboti so obupani, obetajo mu za plačilo vse, karkoli zahteva. Zaman. Alquist jim odgovarja: »Tajnost je zgorela! Le ljudje morejo zopet zaploditi znova ljudi, obnoviti življenje. O, zakaj ste jih iztrebili!«

»Hoteli smo biti kakor ljudje. Hoteli smo se dvigniti nad ljudi!« govore roboti.

»Dali ste nam orožje. Morali smo postati gospodarji!«

»Gospod, spoznali smo hibe ljudi.«

»Mora se ubijati, moriti in gospodovati, ako smo hoteli biti kakor ljudje. Citajte zgodovino! Citajte človeške knjige!« se opravičujejo roboti.

»Če bočete živeti, se plodite kakor zver!« vzklika Alquist.

»Ljudje nam niso dali, da bi se plodili! Oh, delaj poskuse na živih robotih! Najdi, kako se delajo! Vzemij karkoli, reži, sekaj, vzemi mense! Prosi Damona, skoraj človek, dasi se boji smrti.«

Alquist se pokori, reče, a — zaman...

Robota Primus in Helena pa se čudno — lovita; če se dotakneta drug drugega, sta vsa vznemirjena, srečna. Višek Gallove umetnosti sta.

Helena: »Primus, hotela bi biti ptič! Tako čudno mi je, saj sama ne vem, kaj je to: neumna sem, brez glave, telo me boli, srce, vse me boli — A kaj se mi je pripetilo, ne, tega ti niti ne povem! Primus, mislim, da moram umreti!«

In Primus pripoveduje, da sanja o nji, govori z njo v prekrasem jeziku in ko se je v snu dotaknil, je želel umreti.

In pripovedujeta drug drugemu, da je krasen ter sta srečna, ker srce jima bilje tako, tako veselo, da čutita: zdajle, zdajle se mora nekaj zgoditi!

Alquist jih zaloti in se vzrujuje: »Vidva sta človeka? Vidva sta ljudima?«

»Ne, robota sva!«

»Kdaj izgotovljena?«

»Pred dvema letoma...« doktor Gallus...

»Dobro! Eksperimentirati moram na Gallovih robotih. Odvedi to dekle v anatomsko dvorano! Sedram jo,« ukazuje Alquist.

A Primus prosti: »Ne nja, gospod! Mene vzemi — mene razreži!« In iste snovi sem, prav tako narejen in celo istega dne kakor ona. Tu, reži! A njo pusti! Brez nje mi ni mogoče živeti!

In ko hoče sedrati Primusa, prosti Helena: »Mene, mene! Z okna skočim, razbijem se, če razrežeš Primak!«

Tedaj izjavlja Primus: »Ne pustim! Nikogar, starec, ne ubiješ. Midva — midva — spadata akupaj!«

In Alquist jima pravi: »Idita! Helena, vedite ga! Idi, Adam! Idi, Eva, boš mu žena. Bodi ji mož!« — In gresta.

Alquist pa pade na kolena in fivali Boga. Ter vzklika: »Rossum, Fabry, Gallus, vi veliki izumitelji, kaj ste izumili velikega v primeri a to dekle, a tem mladeničem, s tem prvim parom, ki je iznašel ljubezen, jok, smev, ljubezen moža in žene! Priroda, priroda, življenje ne pogine! Zopet se začne iz ljubezni, začne se nag in majhen; nič mu ne bo vse to, kar smo storili in gradili mi, nič mu ne bodo vsa mesta in tovarne, naša umetnost, naše ideje, a vendar ne pogine. Poginemo le mi. Razpadejo domi in stroji, razpadejo sistemi in imena velikanih kakor listje s vej: le ti, ljubezen, vzroček iz ras-

nesel on in osnoval »Sokola« v Vo-
loskem. Leta 1903. je sodeloval kot
dijak na Dunaju pri sprejemu kra-
lja Petra, ko je ta potoval v Beo-
grad, da zasede srbski kraljevski
prestol. Dr. Stanger je pisal v Trstu
v razne strokovne liste o pomor-
stvu, urejeval »Hrvatsko Slovo« in
bil tajnik »Dalmatinskega Skupa«. Ni
bilo narodne svečanosti brez
Stangerja. V vojnem času se je zdel
avstrijski oblasti nevaren, zato pa
je pričakal prevrat na Dunaju kot
navaden vojak. Kot pomorskemu
strokovnjaku mu je bilo ponudeno
v prometnem ministristvu v Beo-
gradu odlično mesto, katero je pa
odklonil, ker hoče ostati doma in na
svojih rojstnih tleh delovati za boljši
še čase v sedanjih trenutkih tako
teptane Istre.

Virgilij Šček.

Rodil se je v Trstu kot sin že-
lezniškega strojevodje. Šček je do-
končal svoje srednješolske študije
na realki v Gorici. Kot dijak je ka-
zal veliko nadarjenost in vsestran-
sko zanimanje za politiko. Pisal je
v razne časopise in z Mermoljo, se

danjim narodnim poslancem SKS,
hodil na shode. Kot realni dijak je
bil organiziral stavko proti takrat-
nemu nemškemu ravnatelju in nem-
ško »nacionalnim profesorjem«. Stavka
se je končala brez vsake
neugodne posledice za Ščeka. Po
končani realki je šel Šček na trgo-
vinsko akademijo v Gradec, nato
pa je stopil v bogoslovje po težkem
duševnem boju kakor trdi v »Edi-
nosti« njegov življenjepisec. Ka-
planov je v Trstu, kjer je mar-
ljivo deloval za svoje trpeče ljud-
stvo. Potegoval se je zlasti za šolo
pri starem Sv. Antonu za mnogo-
številne slovenske železničarske
družine. Potem je deloval na Krasu.
Ščeka dihi ognjenit temperament,
krepak duh in železna volja. Svoje
moči posveča zlasti socialnemu gi-
banju in raznovrstnim gospodar-
skim vprašanjem.

Tako imajo naši bratje v Julij-
ski Benečiji pet svojih poslancev,
ki so izborni kvalificirani za za-
stopanje jugoslovenskih interesov
v Rimu.

Politične vesti.

— Iz ustavnega odseka. Beo-
grad, 19. maja. V današnji seji ustav-
nega odseka se je nadaljevala razprava
o čl. 18. Odklonjen je bil predlog soci-
alistov in zemljoradnikov, naj se tudi
ministri in vojniki tožijo pred rednim
sodiščem. Sprejet je bil dodatek, da se
morejo uradniki tožiti za škodo, ki jo
povzročijo, pred rednim sodiščem in da
zastava tožba po devetih mesecih. Pri
čl. 19 je predlagal demokratični posla-
neo Angelić dodatek, da se naj pri dr-
žavljanstvu vstavi beseda »jugosloven-
ske«. Dodatek pride pozneje v razpra-
vo. Pri čl. 20 je bil odklonjen predlog
socialistov, naj se ne izročajo politični
krivci.

— Trgovinska pogajanja z Italijo.
Beograd, 19. maja. Včeraj se je vr-
šila seja naših delegatov za trgovinska
pogajanja z Italijo, ter je bil sprejet
predlog za odgovor na zahteve italijan-
skih delegatov. Obenem je bilo določe-
no stališče naše delegacije pri nadalje-
vanju pogajanj. Italijanska delegacija
še ni obvestila naše o svojem prihodu
v Beograd. — Ker Romunija ne pri-
znava več trgovinske pogodbe, sklenje-
nje 1. 1912 s Srbijo, bo določilo ministri-
stvo za zunanje stvari po sklepu trgo-
vinske pogodbe z Italijo svoje delegate
za trgovinska pogajanja z Romunijo.

— Protiradičevcem in drugim
protidržavnim elementom. Občinski
svet v Baški na otoku Krku je poslal
notranjemu ministru brzojavko, v ka-
teri izraža občinski svet popolno za-
upanje centralni vladi obenem pa naj-
strožje obsoja protinardno delovanje
Radičeve stranke na Hrvatskem in
vseh podobnih elementov. Brzojavka
se končuje: Naj živi in procvita eno-
ta, nerazdeljiva, enakopravna Ju-
goslavija v blagor celokupnega jugoslo-
venskega naroda.

— Glavni odbor demokratske stran-
ke. V demokratskem klubu se bo izvo-
lil glavni odbor stranke za vso državo,
in sicer bo izvolil 15 odbornikov iz
Beograda, 10 pa iz province.

— Avstrija in južna Koroška. Pod
tem naslovom prinaša zagrebška kle-
rikalna »Narodna Politika« z Dunaja
sledenč vest: Nemška Avstrija je skle-
nila izvesti glasovanje o priključitvi k
Nemčiji. Prvo glasovanje naj se izvrši
v Salzburgu. Vlada se je izprva branila
dopustiti tako glasovanje, ker se je
bala, da bi jugoslovenske čete vdrle v
Koroško, ki se je z velikim številom
glasov pri plebiscitu izjavila za Ju-
goslavijo. Med tem pa je bila ta bojazen
brez podlage, ker se je Avstrija uve-
rila, da se jugoslovenske čete ne kon-
centrirajo radi tega, da bi zasedle Ko-

valin ter zaupaš vetrom semence živ-
ljenja.

In zastor pade. Bujna, uprav kine-
matografsko fantastna je ta duhovita
Čapkova utopija. Kot igra brez boja
dnov, brez konflikta človeških strom-
ljenj in strasti, brez notranjega razvo-
ja menda ne zapuša razen živčnega
razdraženja pravega dramskega
dojma.

A vrednost ji daje ideja. Ni nova.
Ze Rousseau je klical človeštvo: »Vrni
se zopet k naravi!« A Čapek je zani-
mivo povedal aktualno resnico: ves ko-
losalni, kakor hudournik vedno višje in
globlje prodirajoči tehnični in znanst-
veni napredek svetu sroče ne prinese.
Rešitev človeštva leži v prirodi, in ni
rešitve iz kaosa modernega življenja,
ako se človek ne vrne iz kulturnega
mrzlega rafiniranja zopet v naravo.
Najvišje kulturne vrednote po-
stajajo človečanstvu pogubne; meha-
nizirajo smer življenja na svetu, ki o-
dstranja vse prirodno ter ga nadomešča
s tehnično umetnostjo, ki onečašča in
ubija delo, najnujnejše sredstvo teles-
nega in duševnega razvoja, ta brezsr-
na in brezdušna smer se mora prej ali
slej umakniti zopet duši, ljubezni, so-
čutju.

Več srca, manje misli treba svetlu!
In vir vse, edine sroče, je le ljubezen
moža do žene ter višek čudežev je
plodno naročje ženske, ki donosa po
vseh katastrofah svetu vedno nov spás.
Ljubezen in žena — Adam in Eva od
začetka in do konca sveta!

(Konec)

Volitve v italijanski parlament.

PLEBISCIT NA GORIŠKEM.

Italijani skušajo razveljaviti jugo-
slovenske mandate.

— Gorica, 19. maja. Kakor smo
že poročali, je sijajna zmaga Jugo-
slovenov v goriškem volil. okrožju,
kjer so priborili velikansko večino,
nad 30.300 glasov, napravila na ita-
lijanske nacionalistične kroge kon-
sternirajoč vtis. Fašisti, videč edi-
nost, samozavest in disciplino naših
ljudi na vseh voliščih, so skušali
sprva z nasiljem preprečiti skru-
tinijske posamične volišče, pozneje so
skušali preprečiti prihod volilnih
komisij na skrutinij glavnega volil-
nega odbora. V svoji divji pobes-
nelosti so v Gorici napeli vse sile,
da bi se ovrgele in razveljavile vo-
litve. Zastopniki italijanskega blo-
ka pri glavnem skrutiniju nastopajo
z vse mogočimi lažmi in argumenti
proti volilnim rezultatom posamez-
nih slovenskih občin. Za vsak glas
se razvijajo dolgotrajne debate.
Bije se prava bitka za glasove. Ita-
lijani ugovarjajo proti vsakemu gla-
su, iščejo vse, tudi najneznatnejše
malenkosti, da bi ovrgli volitve,
upajoč, da s podvojenim na-
siljem ustrahujejo naše volilce. V
tem oziru pa so bile volitve po na-
ših občinah tako čiste in v resnici
svobodne, da vsak ugovor proti
njim pade v vodo. Naše glasovnice
so brez vsake hibe. Naš narod, za-
vedajoč se svojih pravic in važnosti
teh volitev, je z največjo pazlji-
vostjo skrbel za veličastno zmago.

Politično zrelost naših ljudi
osvetljuje najbolje dejstvo, da so
povsod na Notranjskem, Vipav-
skem, na Goriškem in Tolmin-
skem enodušno poudarjali plebi-
scitarni značaj volitev. »Pokažimo
z volitvami, da smo Jugoslovenci!
Pokažimo z lipovo vejico, da biva-
mo to kompaktno in da odločimo
mo sami o svoji bodočnosti!« Po
vseh krajih od bovških planin do
javornjskih gozdov je prešinjala
narod ena, edina misel, da s kom-
paktim glasovanjem, z disciplino
in edinstvom dokaže tlačiteljski Ita-
liji — svojo narodno pripadnost.
Edino to je razlog, zakaj ni ita-
lijanski komunizem uspel — na kra-
ških in goriških tleh. Prve volitve
so bile plebiscit, s katerim je zma-
goslavno dokumentirana naša ju-
goslovenska misel.

Telefonska in brzojavna poročila.

Drava meja na Koroškem.

—d Maribor, 19. maja. Jugoslo-
venska delegacija komisije za razme-
jitve naše države in Avstrije je pre-
dložila danes predsedništvu zavezniške

razmejitvene komisije zahtevo, naj se
na bivšem koroškem plebiscitnem
ozemlju določi kot meja med obema
državama reka Drava.

Plebiscitno gibanje v Avstriji se nadaljuje.

— d Beograd, 19. maja. Pres-
buro javlja z Dunaja: Dne 17. t. m.
je pokrajinska skupščina v svoji
seji odposlala ustavnemu odseku

vprašanje, ali naj se izvede glasov-
vanje za priključitev k Nemčiji ali
ne. Končnega odloka še ni. Panger-
mani zahtevajo, naj se glasuje za to.

Kemal paša prosi za pomoč in ponuja Solun.

—d Beograd, 19. maja. Dopisnik
»Jutarnje lista« doznava, da je naša
vlada prejela noto od Kemal paše, naj
bi naša država pomagala kemalistom v

Mali Aziji, za protiuslugo pa bi ke-
malisti delali na to, da bi Jugoslavija
dobila in okupirala Solun.

Pogajanja radi Zapadne Madžarske.

—d Beograd, 19. maja. Presburo
javlja z Dunaja: Pogajanja med avstri-
sko in madžarsko vlado glede Zapad-

ne Madžarske se prične 23. maja na
Dunaju.

Razprava proti dr. Stožiru.

—d Zagreb, 19. maja. Danes se je
pričela pred tujakškim okrajnim sodiš-
čem prva razprava proti dr. Ivanu
Stožiru vlad obtožbe ministra za pro-
sveto Svetozarja Pribičevića radi za-
ljenja časti povodom napada v znani se-
ji zagrebškega mestnega zastopstva,
v kateri je rabil dr. Stožir nastopne be-
sedne: »Povejte g. Pribičeviću, da je lo-
pov in da naj me toži pred sodiščem!«
Razprava je bila nujno odredjena, ker
je obtoženec dr. Stožir skušal potem tika
vplivati v naprej na javno mnenje.
Razpravo je vodil sodnik Slavo Leva-
nič. Obtoženec dr. Stožir je zahteval,
naj se razprava odloži, ker ni mogel
radi kratkega roka zbrati dokazov.
Obenem je poudarjal, da ni rekel, da je
Svetozar Pribičević lopov, nego da je
politični lopov. Zastopnik tožitelja se
je protivil odgovoriti in je sodnik odlo-
čil, da se razprava ne odloži. Obtoženi
dr. Stožir je vložil radi tega ničnostno
pritožbo. Dr. Stožir je poudarjal, da ob-
žaluje svoje besede radi oblike, a ne

radi vsebine. Dr. Walter je zatem
predlagal, naj se razprava prekine, pri-
čemer je naglašal, da bi se rad izognil
mnogim kolizijam dolžnosti, ker je
osebni prijatelj Svetozarja Pribičevića
in politični prijatelj obtoženca. Sod-
nik je odklonil njegov predlog. Bran-
itelj je radi tega vložil ničnostno pritož-
bo. Po kratkem odmoru se je pričelo
dokazno postopanje. Priča dr. Robert
Siebenschein je opisoval prizor v seji,
ko se je zgodila žalitev, ne ve pa, kdo
je je zaklical. Druga priča Radoslav
Modec je jasno čul inkriminirani vzklik
dr. Stožirja. Priča je na vprašanje bran-
itelja in obtoženca do petkrat ponovil
doslovno besede, kakor jih je čul. Pri
tej priliki je prišlo do prepira med za-
stopnikoma obtoženca in tožitelja. Sod-
nik je disciplinarno kaznoval odvetni-
ka dr. Stoparja z globo 100 kron, dr.
Walterja pa je podelil ukor. Razprava
se je prekinila ob 12. ter je bila odgo-
dena na 16. popoldne.

O šlezijemskem vprašanju.

—d London, 18. maja. Izjava
Lloyd Georgea k šlezijemskemu vpra-
šanju je našla v vsem časopisju naj-
večje vpoštevanje in se smatra kot
resno svarilo Franciji. »Westmin-
ster Gazette« piše: Izjaloviti se mo-
ra vsaka politika, ki temelji na na-
meri, zadržati 60 do 70 milijonov
Nemcev v stanju podjarmljenja.
Francija mora pustiti Nemčiji »fair
play« in možnost, da se umiri. —
»Fall Mall Gazette« in »Globe«
pravita: Francoski narod mora raz-
zumeti, da Anglija brezpogojno od-

klanja vsako pustolovščino, kakr-
šna je poljska, in da bo prepustila
Nemčiji, da odbije vsak prešerni
napad Poljakov.

—d Washington, 19. maja. Od-
govarjajoč poizkusu poljske vlade
zaradi podpore poljskega stališča
v gornješlezijemskem vprašanju po
Zedinjenih državah, poudarja dr-
žavni tajnik Hughes iznova, da se
politika Zedinjenih držav ne želi
vmešavati v bistveno evropska
vprašanja. Ameriški zastopniki v
evropskih svetih bodo prisostvovali

edinole kot opazovalci, ako ne bo
šlo neposredno za interese Zedinje-
nih držav.

ANTANTINA NOTA NEM- CIJI RADI ŠLEZIJE.

—d Berlin, 19. maja. Urad za
zunanje posle je prejel noto med-
zavezniške komisije, v kateri se
opozarja, da se v raznih delih Nem-
čije nabirajo prostovoljci za Šlezi-
jo. Nota zahteva, da se takoj ukre-
nejo odredbe za preprečenje teh
naborov, ki nasprotujejo določbam
mirovne pogodbe, in da se razpuste
že sestavljene formacije. Kontrolna
komisija prosi za obvestitev o ko-
rakah, storjenih v to svrhu.

BOLJŠEVIKI ZA NEMČIJO.

—d Berlin, 19. maja. Izvrševal-
ni komite komunistične internacio-
nale je pod datumom 7. t. m. priob-
čil v listu »Kote Fahne« poziv pro-
letarcem vsega sveta, ki se nanaša
na to, da hočejo ententne vlade s
Francijo na čelu zadržati zaniko
okrog nemškega vrata. Samo padeč
Stinesove vlade, vzpostavitev go-
spodovanja delavskega razreda in
zveza sovjetske Nemčije s sovjetsko
Rusijo pomeni rešitev proletar-
rijata. Proglas končuje: »Proč z
bankrotno nemško vlado in z vo-
sailleskim roparji! Naj živi sovjetska
Nemčija in zveza s sovjetsko
Rusijo!«

O VRHOVNEM SVETU.

—d Beograd, 19. maja. Presburo
javlja iz Pariza: Vprašanje o
stanku vrhovnega sveta je na dnevi
nem redu v francoskem in angleškem
časopisju. Angleško časopisje
je zahtevalo, naj se čimprej sestane
vrhovni svet. Angleško časopisje
upa, da bo Briand prihodnji teden
že lahko odšel iz Pariza. Francoski
časopisje trdi, da bi se moralo pri-
kati na komentarje zavezniške komi-
sije iz Gornje Šlezije, preden bi
se končnovalno sklepalo na
vprašanju ureditve tamošnje meje.

IZ DEŽELE ANARIHIJE.

— Videm, 19. maja. Ker so fa-
šisti razbili tiskarno Sv. Pavlina za-
se uprli proti njim tiskarji, soci-
stična stranka je izdala letak, ki
obsoja fašistovsko divjanje, prika-
žili so se protestu proti fašistom
tudi pristaši ljudske stranke. Za-
hlevajo, da oblast takoj odstrani fa-
šiste, sicer si oni ustvarijo civilno
milico. Čete so zasedle prostora fa-
šistov. Fašistovski razgrajaci so bje-
nili.

— Milan, 19. maja. Pri spre-
dih po volitvah je prišlo do ostrih
spopadov. Ko so demonstrantje za-
gledali kraljevske stražnike, so pa-
dli po njih in enega ubili.

— Mantova, 19. aprila. Iz vse
provinice prihajajo poročila o bo-
mirih in spopadih. Do sedaj je zna-
no, da je številno oseb ranjenih in
da sta dva mrtva. V Castelforte je
bil ubit fašist Ferrari in truple nje-
govo strašno stopeno in zmečeno.

— Vicenza, 19. maja. Na raznih
krajih hudi boji med fašisti in komu-
nistami. V Sv. Luciji je prišlo do
pravega boja in orožniki in stra-
žniki so streljali s strojnico. Mrtvi,
ranjeni, številne aretacije. Slično je
bilo tudi po drugih raznih krajih.

BOMBE V DEVINU.

— Trst, 19. maja. Karabinerji in
fašisti so baje včeraj odkrili veliko
komunistično zaroto. V Devinu so
našli zalogo bomb in ročnih granat.
Zaplenili so baje 305 bomb in 130
granat. Tudi v Trstu so pri nekem
komunistu našli 104 bombe. Kara-
binerji tudi po Krasu stikajo za
bombami in orožjem. Na več kra-
jih so začeli iskati orožje po cer-
kvah. Deset cerkva so preiskali, to-
da brezuspešno.

POTOVANJA GROFA SFORZE.

—d Rim, 19. maja. Minister zuna-
njih poslov grof Sforza se je nocoj od-
peljal v Boulogne sur Mer, kjer se bo v
soboto vršila seja medzavezniškega vr-
hovnega sveta.

PORAZ GRKOV V MALI AZIJI.

—d Helsingfors, 19. maja. Ne-
ki ruski list poroča, da so bili Grki
hudo poraženi in da se umikajo
proti Smirni. Kemalisti so potopili
v zalivu Izmid grško križarko »Ave-
ros«.

Iz naše kraljevine.

— Za neodrešene brate. Iz Beo-
grada poročajo, da bo glavni odbor
Jugoslovenske Matice priredil v vseh
krajih naše kraljevine predavanja v
svrhu čim večje moralne in material-
ne pomoči za naše neodrešene brate.
V Sarajevu in Mostarju bo predaval
vseučiliški profesor dr. Fran Ilešič.
Sarajevska ženska udruga pa bo do
tež priliki priredila veliko narodno
zabavo, katere čisti dobiček je name-
njen za Jugoslovensko Matiko.

— Novinarski kongres v Splitu.
Iz Splita poročajo, da se že vršijo tam
priprave za prihodnji novinarski kon-
gres, ki se bo vršil koncem avgusta ali
začetkom septembra.

Damastni prti in serviete

platnene rjuhe (garniture) najboljše, popolnoma nove, še neizprano predvono blago, se ugodno proda. Domobrarska c. 7/1 levo. 3469

Prodaj 2 vagona brastovih plobov
3 in 5 cm debelih in 2 vagona lepega bukovega oglja, dobavno takoj. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 3491

Kakršen gospod, tak sluga.

Velezanimiva burka iz vojaškega življenja. Vprizarja se z velikim uspehom na številnih odrih.

Cena K 9.

Dobi se v Narodni knjigarni v Ljubljani, Prešernova ul. št. 7.

Sprejme se takoj sposoben

prikrojevalec kartona.

ROŽANKOVSKI, Zagreb, Savska cesta broj 27

Sprejme se takoj

nadglednica (poslovoditeljica)

za kartonažo. — **ROŽANKOVSKI, Zagreb, Savska c. 27.**

Prah zoper mrčes

(proti muham in bolham) 100 škatlic za pršenje (Spritz-karton) 350 K. Sprejmejo se zastopniki. „BERBA“ z. s. o. j. Zagreb.

Izprašan kurjač

se sprejme takoj. — **ROŽANKOVSKI, Zagreb, Savska cesta broj 27.**

Sjedinjene tvornice konoplje i vinskih robe

Balković I Bač - Bodrog d. d.

Brzjav: **BALKOVIĆ, Zagreb, Bakačeva ul. 6. Telefon: 8-87**

Proizvajanje in veliko skladišče vseh vrst:

konoplje in predivo, vrvi za gospodarsko, domačo in tehniško uporabo; vrvi za pogon strojev; poproge pasovno navadni in za mlino; motvoz (špaga) vseh vrst in debelina; vrvice vseh vrst; trneki in mreže ter vsi drugi ribolovski športni predmeti; mrežnice (Hängematten) itd.

Zahtevajte cenike!**AUTO**

Austro - Fiat, 35 HP, električ. razsvetljava Bosch, pogon od znotraj, 6 sedežev, modernega tipa, popolnoma nov, se proda. — Istotam Puch 24 HP, 5 sedežev. Kje, pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3453

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naša srčno ljubljen mati, stara mati, sestra, tašča in teta, gospa

Marija Bögel

zasebnica

v četrtek, dne 19. t. m. v Črnomlju, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Truplo blage pokojnice se prepelje v Ljubljano in se vrši pogreb v soboto, dne 21. t. m. ob 4. pop. iz južnega kolodvora na pokopališče k Sv. Križu.

Črnomelj-Ljubljana, dne 20. maja 1921.

Žalujejo rodbini Bögel-Rožanc.

Tone Ušan

Joža Ušan roj. Weiss

poročena

V Ljubljani, 16. maja 1921.

Inteligentna gospodična

se išče k trem otrokom za popotnico. Naslov v uprav. Slov. Naroda. 3444

Sprejme se prodajalka

v papirno trgovino
iv. Bonač, Ljubljana.

Iščem trgovino v najem

ali jo kupim. Biti mora na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Event. grem tudi kot družabnica ali voditeljica. Ponudbe pod »Trgovka 3441* na upravo Slov. Naroda. 3441

Damsko kolo,

v zelo dobrem stanju se po ugodni ceni proda. Naprodaj je tudi nekaj delno cement. tov. v Splitu. Poizve se v gostini Košak, Ljubljana. 3435

S 60.000 K

želim sodelovati pri kakšnem podjetju. Sem nekoliko trgovsko naobražen. Canj. dopisni pod »Podjetje* na anončno ekspedicojo Al. Matellič, Ljubljana. 3478

Kontoristinjo

prvovrstno moč, sprejme »Jadrani* kem. tov. Ivan Lapaine, Vodmat. 3487

Spreten zastopnik

očne in masčobne stroke, ki bi hotel prevzeti prodajo zraven spadajočega predmeta, se išče. Ponudbe z referencami pod »A Z 100/3477* na upravo Slov. Naroda. 3477

Ključavničarje

išče za takojšnji nastop Kranjska tvornica željezne i bravarne robe. Kamnik.

Prodaj se motorno kolo

„Indian“ 10 H P s priklonim vozom kakor tudi kolo „Wanderer“ 4 H P, obe skoraj novi. Ogledata se pri tovarni Vojnovič, Glince. 3492

Zanesljivi hlapeci

h konjem se sprejmejo takoj na „Mestni pristavi“, Cesta na Kodeljevo št. 3. Hrana in stanovanja v hiši. 3490

7/10 vinske steklenice

prodaja Ivan Klemeshe agentura za vino Maribor, Aleksandrova cesta 12. 3482

Otroški voziček se proda.

Novi Vodmat, Poljska cesta 20., Renčelj. 3483

Kupijo se okna in vrata,

dobro ohranjena, za tovarniško posloplje. Ponudbe pod »Tovarna/3485* na upravo Slov. Naroda. 3485

Moško kolo,

dobro ohranjeno, se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3480

Postelja iz medenine

se takoj kupi. Ponudbe pod »Medenina 3454* na upravo Slov. Naroda. 3454

Potrebujem 2 delavca

za izdelovanje navadnih stolov iz pripravljenega okroglega lesa. Zasluzek po sposobnosti 3-6000 K mesečno. Ponudbe na Vule Velikovič, Niš.

„Poper in paprika.“

Cena s poštnino 8 K.— Denar se prosi naprej. Dobi se v vseh knjigarnah. 2588

Tovrka F. Terdina v Ljubljani
na Starem trgu, sprejme izvažano blagajničarko in učenca.

Sprejme se prodajalka event. učenka
v trgovino z mešanim blagom v prometnem kraju na Dolenjskem. Naslov pove upravništvo Slov. Naroda. 3474

Jšče se mesečna soba

za dva poletna meseca z dvema posteljama, tudi lahko brez posteljnega perila, proti dobremu plačilu. Cenj. ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod »Polejce/2452* 3452

Književni viješnik

za letošnjo sezono naročite si odmah novo izšlo knjigo JIRASEK: **Trilogija: Histoija K 30.** Najbolji historički roman čeh. naroda, koja je izšla kao prvo hrvatsko jubilejno izda. k. Poutrečem K 30. **Salje J. Borojk,** središnjica Češko-Jugoslovenske knjižare Zagreb, Matkova ul. 15. 3398

Prodaj se takoj fina eleg. oreb.

kompletna spalnica in mehka komp. spalnica cenj. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 3451

Soliden gospod išče lepo meblirano sobo

za takoj ali pozneje. Cenj. ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod »Takoj ali pozneje/3461* 3461

Šepo majhno posestvo

ležeče med Kranjem in Škofjo Loko ob železniški progi, obstoječe iz dobro zidane kmetijske hiše, zraven stoji zidan hlev, spredaj z velikim sadnim vrtom, dvoriščem, velikim travnikom in gozdom, se takoj ceno proda. Naslov pove uprav. Slov. Nar. pod št. 1000 K/3494* 3494

Dve sobi

skupaj ali posamezno išče trgovec. Visokost najemnine postranska stvar. Ponudbe na poštni predal 151, gl. pošta, Ljubljana. 3462

Bančni uradnik in strojepiska

se sprejmeta. Lastno ročno pisane ponudbe (brez sprilčeval) pod »Bančni uradnik/3459* na uprav. Slov. Naroda.

Prodaj se takoj enonadstropna hiša

na Gorenjskem v bližini Bleda, zelo pripravna za letovišče, 7 sob z vsemi pritlikinami, zidan hlev, svinjaki, itd. Eventualno se lahko dokupi gozd, sadonosnik, nekaj njiv in travnikov, vse s takojšnjo vporabo. Naslov v uprav. Slov. Naroda. 3423

Mizar

zmožen samostojno voditi večje podjetje se sprejme v kompanijo pod zelo ugodnimi pogoji. Kje, pove uprav. Slov. Naroda. 3443

Naprodaj

vsakorazna pospevna od 4-42 orakov. Pojasnila daje J. Drogenig. Poljčano. 3358

AVTO:

2 osebna avtomobila se prodasta po ugodni cenj. Copova ul. 10 na dvorišču v garaži med 10 — 12 in 5 — 6 popoldne. 3403

Planina-Sv. Križ

pod Golico 1000 m

je brezdvomno ena najlepših izletnih točk naše Gorenjske. S postaje Jesenice eno uro hoda. Cela polja marcis v popolnem cvetju. Sveži gorski zrak. Krasna narava. Železniške zveze ugodne.

Oskrba: Restavracija „Planina“

Lepo ležeča planinska postojanka. Terasa s krasnim razgledom na vse vrhove Alp. Prenočišča. Postrežba skrbna. Cene zmerno. 3460

Kupi se vsaka množina bukavih pragov

Ponudbe z natančno označbo števil, cene in postaje naj se vpošljejo najkasneje do 25. t. m. na naslov: „Bukavi pragi“, Ljubljana, posto restante.

Stečaj.

Novosadska produktina Berza v Novemgradu razpisuje tečaj na mesto sekretara pod pogojem da mora imeti pravniško usposobljenje in mora obviadati v govoru in pisavi srbski, nemški a po mogočnosti tudi madžarski jezik. Voditi bo moral vse seje in skupščinske posle in se brigati za redno in brzo odpravljanje vseh kancelijskih poslov. Prositelji naj najkasneje do 25. maja t. l. predložijo prošnje z označbo plače na Izvršni odbor Produktivne Berze v Novem gradu. Prvenstvo imajo prosilci s sodno prakso v trgovskih stvareh.

Proširni izvršni odbor Novosadske Produktivne Berze v Novemgradu.

OGLAS.

Za nabavo mesa za mesece junij, avgust in september t. l. za potrebe Dravske divizijske oblasti se vrše direktno pogodbe in sicer:

Za ljubljanski garnizon v intendaturi Dravskn divizijske oblasti dne 27. maja.

Za mariborski garnizon v Komandi mesta Maribor dne 23. maja 1921.

Za celjski garnizon v Komandi Puk. okr. Komande Celje dne 30. maja.

Za Ptuj in Slov. Bistrico v Komandi mesta na dan 31. maja tek. leta, vsakikrat ob 11. uri popoldne.

Potrebo mesa za Ljubljano dnevno od 1000 do 1500 kg, Maribor 800 do 1000 kg, Celje 500 do 800 kg, Ptuj 200 do 300 kg in za Sl. Bistrico 50 do 100 kg.

Pogoji se morejo videti vsak dan za čas uradnih ur pri označenih komandah.

Potrebne kavcije se polagajo na dan pogodbe v roke komandne in sicer naši podaniki 10 % in tuji podaniki 20 % od zaključene cene in sicer v gotovem novcu ali bančnem garantnem pismu, katero pa mora biti od finančne oblasti potrjeno.

Iz Komande Dravske divizijske oblasti E. broj 6774 od 18. maja 1921.

Medić, Rakovec & Zankl

preje A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skiadišče: Novigrad.

Brzjav: Meraki, Ljubljana.

Telefon: 64.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za oblake, vse vrste barv, suhe in oljate, mavce (Gips), mastence (Federweiss), strojno olje, karboline, steklarski in mizarski klej, pleškarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“. Lak za pode. „MERAKL“. linoleum lak za pode. „MERAKL“. Emajlni lak. „MERAKL“. Brunolne.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!**Potrebno in koristno je**

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, in ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in v sled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah Vas to prošimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kak denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki v sled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše gesto.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.